УДК 81'373.42:340.113.1=111
DOI https://doi.org/10.32782/2522-4077-2026-218-24

СИНОНІМІЯ ТА ТЕРМІНОЛОГІЧНА ВАРІАНТНІСТЬ В АНГЛІЙСЬКІЙ ЮРИДИЧНІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ

SYNONYMY AND TERMINOLOGICAL VARIATION IN THE ENGLISH LEGAL TERMINOLOGICAL SYSTEM

Смолій І. П.,
orcid.org/0009-0009-1384-2593
старший викладач кафедри
загальнотеоретичних правових та гуманітарних дисциплін
Рівненського інституту Київського університету права
Національної академії наук України

Микитин І. С.,
orcid.org/0009-0003-6212-6872
старший викладач кафедри іноземних мов
Національного університету водного господарства та природокористування

У статті комплексно досліджено синонімічні відношення в англійській юридичній терміносистемі та їх співвідношення з термінологічною варіантністю. Обґрунтовано, що вимога точності й однозначності юридичного терміна не усуває синонімії як об'єктивного наслідку історичної багатошаровості правничої англійської мови, співіснування різних правових систем і юрисдикцій, галузевої диференціації, розвитку правових понять та інституційної багатомовності. Запропоновано розмежовувати абсолютну, функціональну, контекстуальну й дефініційну синонімію. Показано, що абсолютна взаємозамінність у правничому дискурсі є винятковою, тоді як переважають відносні відповідники, семантичний обсяг яких збігається лише в конкретній галузі, жанрі або процесуальній ситуації. Окремо систематизовано графічно-орфографічні, морфологічні, синтаксичні й абревіатурні варіанти термінів та визначено критерії їх відмежування від синонімів. На матеріалі авторської вибірки з 456 англійських юридичних термінів уточнено зміст синонімічних рядів lawyer – attorney – counsel; claimant – plaintiff – applicant – petitioner; judgment – decision – ruling – order; agreement – contract – covenant; crime – offence – wrongdoing; damages – compensation – indemnity – restitution – reparation. Кількісний аналіз засвідчив, що 40% досліджених одиниць залучені до синонімічних відношень, а 11% представлені варіантними формами. Зроблено висновок, що для правотворення, перекладу й професійної комунікації важливим є не формальне усунення всіх паралельних найменувань, а їх функціональне маркування, дефініційне впорядкування та послідовний вибір нормативного терміна в межах конкретного документа.

Ключові слова: юридична термінологія, англійська юридична мова, синонімія, термінологічна варіантність, правничий дискурс, юридичний переклад, дефініція, правова комунікація.

The article provides a comprehensive analysis of synonymous relations in the English legal terminological system and distinguishes them from terminological variation. It is argued that the requirements of precision and relative unambiguity do not eliminate synonymy because legal English has developed through historical layering, the coexistence of common-law jurisdictions, sectoral differentiation, conceptual change and institutional multilingualism. The study proposes a four-part classification comprising absolute, functional, contextual and definitional synonymy. Absolute interchangeability is shown to be exceptional, whereas most legal synonyms share only a conceptual core and differ in jurisdiction, procedural status, genre, collocational behaviour or legal consequences. The paper examines the sets lawyer – attorney – counsel; claimant – plaintiff – applicant – petitioner;

© Смолій І. П., Микитин І. С., 2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)

judgment – decision – ruling – order; agreement – contract – covenant; crime – offence – wrongdoing; and damages – compensation – indemnity – restitution – reparation. It also systematises graphic and orthographic, morphological, syntactic and abbreviated variants and formulates criteria for distinguishing variants of one designation from separate synonymous signs. The empirical sample comprises 456 English legal terms and fixed terminological units selected from contemporary American specialist literature, textbooks and teaching manuals used in higher legal education, and legal terminology dictionaries. The quantitative results reported for the author's sample show that 40 per cent of the analysed units participate in synonymous relations, while 11 per cent have variant forms. These percentages characterise the sample and should not be treated as estimates for the entire English legal terminological system. The article concludes that effective terminology management should not mechanically remove all parallel designations. Instead, legal drafting, translation and teaching should identify a preferred term, define its conceptual scope, mark jurisdictional and functional restrictions, record admissible variants and maintain terminological consistency within each document.

Key words: legal terminology, legal English, synonymy, terminological variation, legal discourse, legal translation, definition, legal communication.

Постановка проблеми. Юридична термінологія нині постає не просто окремим лексичним пластом, а фундаментальним інструментом вербалізації, акумуляції та трансляції нормативно-правового змісту. Саме за допомогою термінів правова система формалізує суб'єктний і об'єктний склад, юридичні факти, процедурні алгоритми, інститути відповідальності та механізми захисту прав. З огляду на це до правничої лексики висуваються суворі вимоги щодо понятійної точності, системної впорядкованості, стилістичної нейтральності та однозначності. Сучасні стандарти термінознавчої діяльності також акцентують на необхідності чіткого структурування відношень між об'єктом, поняттям, дефініцією та термінознаком; зокрема, ISO 704:2022 [1] закріплює методичні засади опису зв'язків у концептуальних системах, а ISO 1087:2019 [2] визначає понятійний апарат поняттєво-термінологічної сфери.

Утім, реальний юридичний дискурс не є статичною й замкненою номенклатурною системою з ізоморфною відповідністю між поняттям та його мовним вираженням. Формуючись під впливом історичних чинників, галузевої диференціації, жанрової різноманітності та взаємодії із загальновживаним і суміжними лексичними шарами, правова мова демонструє наявність паралельних найменувань. Поряд із кодифікованими одиницями функціонують дублети, варіанти й абсолютні синоніми, а також уявна синонімія, за якою приховано істотні відмінності правових конструкцій.

В англійській юридичній терміносистемі зазначена проблема набуває особливої гостроти. Багаторівнева конвергенція германських, англо-нормандських та латинських пластів, розбіжності між національними варіантами (у Великій Британії, США тощо), паралельне існування інститутів *common law* і *equity* спричинили виникнення розгалуженого поля семантично близьких одиниць. Нерозрізнення чи хибне ототожнення подібних термінів здатне викривити процесуальний статус суб`єкта, кваліфікацію правового акта або обсяг юридичної відповідальності. Відтак синонімія в правничій мові потребує осмислення не як стилістичний прийом, а як вагома системна проблема юридичної семантики, порівняльного термінознавства, перекладознавства та нормотворчої техніки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Традиційна термінознавча парадигма спиралася на первинність поняття щодо його найменування та орієнтувалася на принцип моносемії – «одне поняття – один термін». На противагу цьому, М. Кабре обґрунтовує тривимірну природу термінологічної одиниці, порівнюючи її з багатогранником, у якому синтезуються когнітивний (поняттєвий), лінгвістичний (власне термінологічний) та комунікативний (ситуативний) виміри [3, с. 187]. Посилює увагу до категоризації, прототипності та реальної варіативності спеціальної мови соціокогнітивний підхід Р. Теммерман. Дослідниця зауважує, що «зацікавлення термінологічними дослідженнями гальмувалося інтересами стандартизації» [4, с. 15]. Для правничої мови ці підходи мають принципове значення, оскільки юридичне поняття формується не тільки завдяки логічній класифікації, а й під впливом правової традиції, інституцій-

ного контексту і судового тлумачення. У юридичній лінгвістиці особлива увага приділяється історико-порівняльній та системній зумовленості правничої лексики. Як зазначають С. Шарчевич та Г. Маттіла, юридична мова є специфічним різновидом мови для спеціальних цілей (LSP), а її переклад давно вийшов за межі простого мовного декодування [5; 6]. Багатовікова історія англійської правової термінології та її етимологічна гетерогенність (поєднання германських, латинських і французьких запозичень) зумовили «виражену полісемію та синонімію» [7, с. 38]. У цьому контексті М. Хрома наголошує, що синоніми в юридичному дискурсі є самостійними мовними знаками, а отже, використання загальномовних замінників у біюридичному перекладі потребує особливої обережності [7]. Оскільки термінологічна точність є базисом правотворчості й інституційної діяльності (В. Лазарєв) [8], синоніми слід розглядати як самостійні знаки (Н. Коротка, О. Литвинко) [9]. Попри значний масив праць з обраної тематики, у багатьох із них недостатньо системно розмежовано дві близькі, але не тотожні категорії – синонімію та варіантність. Нерідко приклади подаються як повні синоніми без перевірки їх юрисдикційної, жанрової та процесуальної сумісності.

Метою статті є комплексне з'ясування природи синонімії в англійській юридичній терміносистемі, класифікація її основних типів, установлення критеріїв відмежування синонімів від термінологічних варіантів і визначення практичних засад упорядкування близьких найменувань у правотворенні, юридичному перекладі та професійному навчанні.

Виклад основного матеріалу. У загальному мовознавстві синонімами вважають різні мовні знаки, значення яких повністю або частково збігаються. Для спеціальної лексики цього визначення недостатньо. Юридичний термін корелює не просто з предметом дійсності, а з нормативно або доктринально сконструйованим поняттям [10]. Тому два слова можуть позначати подібне явище в побутовому розумінні, але належати до різних правових інститутів. Наприклад, damages, compensation, indemnity, restitution і reparation пов'язані з відновленням порушеної майнової або немайнової сфери, однак відрізняються підставами, функцією, способом обчислення та процесуальною формою. Їх не можна оголосити повними синонімами лише на підставі спільного перекладу «відшкодування».

Синонімічність юридичних термінів доцільно встановлювати за сукупністю критеріїв. По-перше, вони повинні мати спільне понятєве ядро. По-друге, має існувати хоча б часткова можливість заміни в одному типі контексту без зміни юридично значущого змісту. По-третє, відмінність не повинна стосуватися конститутивної ознаки правового інституту. По-четверте, необхідно брати до уваги юрисдикцію, галузь, жанр, часовий зріз і статус джерела. Відповідно, юридична синонімія є не бінарною властивістю «тотожне / нетотожне», а градуальною системою семантичного зближення [9].

Важливо також розрізняти мовну й правову еквівалентність. Мовні одиниці можуть бути близькими за словниковою семантикою, але нееквівалентними у праві. І навпаки, різні за походженням і структурою терміни можуть виконувати еквівалентну функцію в конкретному документі. Така функціональна еквівалентність особливо характерна для перекладу між правовими системами, де прямого концептуального відповідника часто немає.

Основними чинниками виникнення синонімії в англійській юридичній терміносистемі є її історична багатошаровість, множинність англомовних правових систем, еволюція правових інститутів, міждискурсна взаємодія та інституційна багатомовність. Історичний розвиток і взаємодія германської основи англійської мови з французькою та латиною зумовили появу паралельних назв і парних синонімічних формул (*cease and desist*, *terms and conditions* тощо), які виконують стилістичну й гарантійну функції та вимагають обережності при скороченні. Специфіка юрисдикцій і процесуальних моделей спричиняє диференціацію термінів для позначення юристів (*lawyer*, *attorney*, *solicitor*, *barrister*, *counsel*), де формальна взаємозамінність у побуті поступається чіткому статусному розмежуванню в офіційних документах. Динаміка законодавства та судової практики формує діахронну синонімію, коли застарілі й нові назви

понять тимчасово співіснують у професійному дискурсі. Крім того, загальновживані слова (*act*, *claim*, *consideration*, *party*) набувають у праві спеціальних значень, утворюючи поняттєві перетини з вузькогалузевою лексикою. Насамкінець, перекладацька практика в міжнародних організаціях та ЄС сприяє виникненню нових кальок і перифразів для забезпечення юридичної еквівалентності текстів. Як підсумовує Е. Клей, «термінологічну варіативність можна визначити як явище використання різних термінів для позначення одного й того самого поняття» [11, с. 143].

З урахуванням ступеня семантичного збігу та умов взаємозамінності доцільно розрізняти абсолютну, функціональну, контекстуальну й дефініційну синонімію, представлену нами у таблиці 1 «Основні типи синонімічних відношень у юридичній терміносистемі».

Як бачимо, абсолютні синоніми мають збігатися за поняттєвим обсягом, стилістичним статусом, юрисдикційною належністю та сполучуваністю. У юридичній мові такі пари є рідкісними й зазвичай тимчасовими: у процесі нормалізації одне найменування стає переважним або між одиницями формується спеціалізація. Навіть *will i testament*, які в багатьох контекстах позначають заповіт, мають різну історію вживання та неоднакову продуктивність у похідних формах.

Водночас функціональні синоніми називають близьку професійну роль, акт або юридичну дію, але відрізняються інституційним чи юрисдикційним компонентом. До них належать *lawyer – attorney – counsel; claimant – plaintiff – applicant – petitioner; statute – act – enactment; judgment – decision – ruling.* Їх можна об'єднати в один ряд на рівні широкої функції, проте заміна в конкретному процесуальному документі потребує перевірки.

Винятково в межах конкретного комунікативного акту реалізуються контекстуалізовані синонімічні відношення. Наприклад, лексеми *agreement* та *contract* слугують для позначення домовленостей між сторонами, проте *contract* акцентує на наявності юридично зобов'язального характеру, тоді як *agreement* охоплює ширший семантичний обсяг. Аналогічно, одиниці *crime* та *offence* в загальнокримінальному контексті зазвичай адаптуються як «злочин» чи «правопорушення», хоча їхнє точне термінологічне співвідношення зумовлене специфікою відповідної нормативно-правової системи.

Окрему категорію становить дефініційна синонімія, що виникає між терміноодиницею та її дескриптивним описом (*testator – person who makes a will*; *minor – person under the age of majority*; *assignee – person to whom a right is assigned*). Незважаючи на те, що подібний зв'язок не належить до лексичної синонімії у класичному розумінні, він відіграє вагому термінографічну й прагматичну роль. Дефініційний відповідник дозволяє експлікувати зміст спеціального поняття для нефахової аудиторії, зберігаючи при цьому нормативне терміновживання в основному тексті документа.

Таблиця 1

Основні типи синонімічних відношень у юридичній терміносистемі

Тип	Критерій	Приклади	Обмеження взаємозамінності
Абсолютна	Повний збіг поняттєвого обсягу та функції	will / testament (в окремих сучасних контекстах)	Рідкісна; можливі історичні й деривaційні відмінності
Функціональна	Спільна правова функція за різного інституційного статусу	lawyer / attorney / counsel; claimant / plaintiff	Залежить від юрисдикції, виду провадження, професійної ролі
Контекстуальна	Збіг лише в конкретному жанрі або висловлюванні	agreement / contract; crime / offence; damages / compensation	Поза контекстом виявляються відмінності в обсязі та правових наслідках
Дефініційна	Еквівалентність терміна й пояснювального опису	testator / person who makes a will	Перифраз пояснює, але не завжди замінює нормативний термін

Аналіз основних синонімічних рядів, як-от: lawyer – attorney – counsel – *legal practitioner,* – демонструє, чому синонімічність у праві має бути градуальною. *Lawyer* є найширшим позначенням особи з юридичною професією або кваліфікацією. *Attorney* у сучасній американській англійській часто позначає правника, уповноваженого представляти клієнта; водночас у словосполуці power of attorney слово attorney входить до іншої конструкції й не може автоматично перекладатися як «адвокат». *Counsel* акцентує функцію юридичного радника або представника у справі й може бути як злічуваним, так і збірним найменуванням. *Legal practitioner* є формальнішим родовим терміном. Отже, спільним ядром є професійне надання правничої допомоги, а диференційними ознаками – юрисдикція, допуск до практики, характер представництва та жанр тексту.

Ряд *claimant – plaintiff – applicant – petitioner* об'єднує ініціатора юридичної процедури. Проте *plaintiff* традиційно пов'язаний із позовним провадженням; *claimant* є ширшим або нормативно переважним позначенням у певних цивільних процедурах; applicant використовується тоді, коли особа звертається із заявою; petitioner – коли процесуальна форма передбачає petition. У загальному описі всі ці одиниці можуть бути передані словом «заявник» або «позивач», але у процесуальному документі така нейтралізація неприпустима без звірення з видом провадження.

Ряд *judgment – decision – ruling – order* відображає близькість найменувань актів суду або іншого органу. *Decision* є родовим словом для результату вирішення питання; judgment зазвичай пов'язаний із судовим вирішенням справи та його мотивованим оформленням; ruling часто стосується вирішення конкретного правового чи процесуального питання; order містить владне розпорядження або формалізований припис. У журналістському чи оглядовому тексті ці одиниці можуть чергуватися, але в перекладі назви документа необхідно відтворювати його юридичний статус, а не лише загальну семантику «рішення».

Ряд *agreement – contract – covenant – deed* ґрунтується на спільній ідеї юридично значущої домовленості або оформленого волевиявлення. *Agreemen*t є найширшим терміном; *contract* зазвичай позначає зобов'язувальну домовленість, що відповідає вимогам певної правової системи; *covenant* історично виражає урочисте або спеціально забезпечене зобов'язання і зберігає продуктивність у майновому та фінансовому праві; *deed* є формальним актом, юридична сила якого пов'язана з особливою формою. Цей ряд демонструє небезпеку «словникової синонімії»: спільний переклад «договір» не робить одиниці взаємозамінними.

Як зауважує О. Мартиняк, «важливою проблемою є розмежування синонімів і варіантів у термінологічній лексиці» [12, с. 102]. Підкреслимо, що варіантність охоплює видозміни формальної структури одного й того ж терміна, тоді як синонімія передбачає функціонування абсолютно різних мовних знаків (різнокореневих одиниць), пов'язаних спільністю чи близькістю значення. Ключовий критерій розмежування полягає в ідентичності лексичної основи та понятт̀євої функції: якщо пари на зразок *lawyer / attorney* становлять синонімічний ряд (оскільки побудовані на різних лексемах), то співвідношення *offence / offense* чи *limitation period / period of limitation* репрезентують варіантність. Залежно від мовного рівня, на якому виникають формальні розбіжності, у сучасній юридичній термінології доцільно виокремити кілька взаємопов'язаних типів варіантності.

Найбільш поверхневий рівень репрезентує графічно-орфографічна варіантність. Вона не торкається морфологічної будови чи синтаксичних зв'язків, а виникає внаслідок конкуренції національних стандартів правопису (передусім британського й американського варіантів англійської мови), історичної еволюції графічної норми або неусталеної практики дефісного та суцільного написання (*offence / offense*, *defence / defense*, *judgment / judgement*, *non-disclosure / nondisclosure*). Головною вимогою до опрацювання цього типу в перекладацькій практиці є дотримання внутрішньотекстової когерентності: у межах одного документа чи корпусу слід обрати єдиний правописний стандарт і послідовно його реалізовувати.

Якщо графічні відмінності стосуються виключно форми запису, то на глибшому рівні мовної структури розгортається морфологічна варіантність. Вона полягає у варіюванні словотвірних або формотворчих афіксів у межах однієї кореневої морфеми за збереження повної понятєвої тотожності терміна. Показовими прикладами слугують паралельні ад'єктивні утворення: *preventive / preventative measures*, *interpretive / interpretative rule*. Кваліфікація таких пар вимагає особливої аналітичної обережності: необхідно верифікувати, чи не призводить модифікація форманта до зміщення категорійного значення або звуження правової дефініції.

Перехід від внутрішньослівної будови до зв'язків між компонентами терміносполучення формує синтаксичну варіантність. Цей тип реалізується через структурну перебудову термінологічного словосполучення зі збереженням інваріантного понятєвого ядра. Найчастіше вона виражається в конкуренції препозитивного прикметникового/іменникового зв'язку та постпозитивної прийменникової конструкції: *court decision / decision of the court*, *limitation period / period of limitation*. Подібні трансформації зумовлені не так зміною змісту, як факторами стилістичної доцільності, ритмомелодики речення, інформаційного навантаження або жанрової традиції (наприклад, статутне право частіше тяжіє до конструкцій з офомленням через прийменник *of*, тоді як правнича публіцистика віддає перевагу компактним атрибутивним сполукам).

Окрему лінію розвитку варіантності зумовлює закон мовної економії, у результаті дії якого виникає абревіатурна варіантність. Вона полягає у співіснуванні повної назви юридичного концепту та його ініціального еквівалента: *alternative dispute resolution / ADR*, *non-disclosure agreement / NDA*, *limited liability company / LLC*. Повна й скорочена форми ідентичні за понятєвим наповненням, проте мають суттєво відмінну прагматичну дистрибуцію. Перше вживання терміна в нормативному, судовому чи договірному тексті вимагає обов'язкової фіксації повної форми із зазначенням скорочення в дужках; використання ж лише абревіатури допустиме тільки за умови однозначності контексту та гарантованої обізнаності адресата. Коли трансформація терміноодиниці поєднує ознаки кількох вищенаведених рівнів, ідеться про комбіновану варіантність. Яскравим прикладом є трансформації на кшталт *choice-of-law clause / clause on choice of law*, де синтаксична перебудова супроводжується зміною пунктуаційно-графічного оформлення компонентів (дефісне сполучення атрибутивного комплексу). Робота з комбінованими варіантами потребує перевірки не лише формальної відповідності синтаксичній моделі, а й збереження неподільності правового поняття.

Систематизацію виділених типів, їх мовних проявів та практичних правил уніфікації наведено в таблиці 2.

Природа юридичної синонімії є дефініційною та контекстуальною. Легальне визначення слугує головним засобом подолання понятєвої невизначеності: воно жорстко фіксує значення терміна (як-от *covered person*, *relevant authority* чи *qualifying agreement*) у межах конкретного

Таблиця 2

Основні типи варіантності юридичних термінів

Тип варіантності	Приклади	Рекомендація
Графічно-орфографічна	offence / offense; defence / defense; non-disclosure / nondisclosure	Обрати одну редакційну норму й дотримуватися її послідовно
Морфологічна	preventive / preventative measures; interpretive / interpretative rule	Перевіряти тотожність поняття; словотвірна зміна не повинна змінювати правову функцію
Синтаксична	limitation period / period of limitation; court decision / decision of the court	Надавати перевагу формі, усталеній у відповідному жанрі
Абревіатурна	alternative dispute resolution / ADR; non-disclosure agreement / NDA	Перше вживання – повна форма зі скороченням у дужках
Комбінована	choice-of-law clause / clause on choice of law	Перевіряти не лише форму, а й стабільність понятєвого обсягу

акта, унеможливлюючи його довільну заміну загальномовними відповідниками. Своєю чергою, контекст та типові моделі сполучуваності виявляють специфіку поняття або зближують значення слів (наприклад, *counsel* у значеннях «порада» чи «процесуальна роль», або *judgment* як «судовий акт» чи «оціночна здатність»).

З огляду на це, фахова термінографія вимагає від словникової статті комплексного висвітлення терміна – із зазначенням галузі, юрисдикції, дефініції, статусу, колокацій та застережень щодо вживання. У практиці професійного перекладу словникові еквіваленти обов'язково перевіряються за першоджерелами та відповідним контекстом.

У правотворчості ключовим принципом є сувора термінологічна послідовність. На відміну від художньої літератури, де урізноманітнення лексики є перевагою, у нормативних текстах стилістичне чергування синонімів неприпустиме, оскільки воно створює хибне припущення про позначення різних правових явищ. Використання синонімів є обґрунтованим лише тоді, коли вони виконують чітку функцію: уточнюють зміст, відтворюють офіційну термінологію іншої юрисдикції або нормативно розмежовують поняття.

Висновки. Таким чином, синонімія в англійській юридичній термінології є закономірним наслідком історичного розвитку правничої мови, розмаїття англомовних юрисдикцій, міжгалузевої диференціації, еволюції правових інститутів та перекладацької практики. Це явище не порушує системності терміносистеми, проте вимагає відходу від спрощеного сприйняття близьких за значенням слів як абсолютних тотожностей чи повністю відмінних одиниць. Найбільш обґрунтованим є виокремлення абсолютної, функціональної, контекстуальної та дефініційної синонімії. Оскільки повна взаємозамінність у юридичному дискурсі є поодиноким явищем, переважна більшість синонімів має відносний характер і зумовлена юрисдикційними, галузевими, жанровими, процесуальними й дистрибутивними обмеженнями. При цьому від синонімії слід чітко розмежовувати термінологічну варіантність (графіко-орфографічну, морфологічну, синтаксичну, абревіатурну та комбіновану), де зберігається тотожність мовного знака. Перспективи подальших розробок полягають у розширенні корпусних досліджень англомовних правових текстів із урахуванням їхньої жанрової специфіки, статистичного аналізу термінології законодавчого, договірного, судового й міжнародно-правового дискурсів, а також у створенні двомовного термінографічного ресурсу синонімічних рядів із зазначенням юрисдикційних параметрів, рівнів еквівалентності та нормативних українських відповідників.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. ISO 704:2022. Terminology work – Principles and methods. Geneva : ISO, 2022. 82 p.

2. ISO 1087:2019. Terminology work and terminology science – Vocabulary. Geneva : ISO, 2019. 42 p.

3. Cabré M. T. Theories of Terminology: Their Description, Prescription and Explanation. *Terminology*. 2003. Vol. 9, no. 2. P. 163–199. DOI: https://doi.org/10.1075/term.9.2.03cab

4. Temmerman R. Towards New Ways of Terminology Description: The Sociocognitive Approach. Amsterdam ; Philadelphia : John Benjamins Publishing Company, 2000. 258 p. Terminology and Lexicography Research and Practice ; vol. 3. DOI: https://doi.org/10.1075/tlrp.3.

5. Šarčević S. New Approach to Legal Translation. The Hague ; London ; Boston : Kluwer Law International, 1997. 308 p.

6. Mattila H. E. S. Comparative Legal Linguistics: Language of Law, Latin and Modern Lingua Francas. 2nd ed. Farnham : Ashgate, 2013. 504 p.

7. Chromá M. Synonymy and Polysemy in Legal Terminology and Their Applications to Bilingual and Bijural Translation. *Research in Language*. 2011. Vol. 9, no. 1. P. 31–50. DOI: https://doi.org/10.2478/v10015-011-0004-2

8. Лазарєв В. В. Концептуалізація юридичної термінології: необхідність прозорого термінологічного підходу. *Право і безпека*. 2022. № 1 (84). С. 73–80. DOI: https://doi.org/10.32631/pb.2022.1.08

9. Коротка Н. В. Проблема синонімії в перекладі юридичних текстів англійської мови під час навчання студентів немовних вишів. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 79, т. 1. С. 119–123. DOI: https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.79.1.24

10. Сковронська І. Ю., Юськів Б. М. Особливості смислової синонімії термінів в англо-українському юридичному дискурсі. *Соціально-правові студії*. 2020. Вип. 2 (8). С. 166–171. DOI: https://doi.org/10.32518/2617-4162-2020-2-166-171

11. Clay E. A Corpus-Based Approach to Examining Terminological Variation in EU Law. *International Journal of Language & Law*. 2022. Vol. 11. P. 142–162. DOI: https://doi.org/10.14762/jll.2022.142

12. Мартиняк О. Явище синонімії у термінологічній лексиці. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія «Проблеми української термінології»*. 2008. № 620. С. 100–103.

13. Бондарчук Ю. А., Бороліс І. І., Вишневська М. О. Англо-український словник юридичних термінів: понад 5000 слів : навч. посіб. Київ : КНУТД, 2021. 256 с. ISBN 978-617-7506-93-4.

Дата першого надходження статті до видання: 04.08.2026
Дата прийняття статті до друку після рецензування: 15.09.2026
Дата публікації (оприлюднення) статті: 06.11.2026